

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів
по Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс"
ДП "Ліси України"

"24" грудня 2025 року

м. Коростень Житомирської області

Нами, інженером-лісопатологом 1 категорії філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Олексієм РАДЕВИЧЕМ (відповідно до листа філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 17.12.2025 року № 26708/40.1.9-2025), інженером ОЗЛ I категорії філії "Столичний лісовий офіс" ДП «Ліси України» Катериною БАХТІНОЮ та лісничими Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме: лісничим Омелянівського лісництва Сергієм ШИНКАРОМ, лісничим Турчинецького лісництва Андрієм ВАСЮХНИКОМ, лісничим Ушомирського лісництва Олександром ОМЕЛЬЧИНКОМ, лісничим Бехівського лісництва Андрієм ДІДУСОМ, лісничим Шершнівського лісництва Антоном МАКСИМЧУКОМ

в період з 22.12.2025 по 24.12.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) для планування та здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік, в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні Коростенського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України".

Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходів, %
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Бехівське	76	32	0.4		0.4	10СЗ+ДЗ+БП	71	0.70	1	24	28	360	4	соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	15
	76	35	0.5		0.5	10СЗ+ДЗ+БП	76	0.70	1	25	28	400	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	10
	78	3	1.3		1.3	10СЗ	71	0.70	1	23	28	360	4	соснові лубоїди, златки	30
	78	7	1.0		1.0	10СЗ	61	0.80	1	21	24	340	4	соснові лубоїди, златки	10
	82	5	3.7		3.7	10СЗ+БП	86	0.75	2	24	30	390	4	соснові лубоїди, златки	10
	89	4	2.6		2.6	10СЗ	71	0.80	1	25	30	450	4	соснові лубоїди, златки	5

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Турчинецьке	35	24	0.8		0.8	8СЗК1ДЗ1БП+ОС	56	0.70	1А	22	28	290	4	коренева губка, соснові лубоїди, златки	15
	35	34	4.0		4.0	8СЗ2БП	71	0.70	1	22	28	300	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	10
Разом ВСР					4.8										
ВСЬОГО ВСР:					114.9										

Лісопатологічне обстеження проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 114.9 га.

По причинах розладнання та деградації насаджень в загальному по підприємству (за переважаючим збудником хвороби/шкідником):

- малий та великий соснові лубоїди 101.6 га
- коренева губка 13.3 га

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шести зубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев).

Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 2 штук до 5 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (до 5%) до сильного ступенів пошкодження (20%). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Насадження також пошкоджені кореневою губкою в середньому ступені характеризуються всиханням переважно групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів (до 0.01 - 0.02 га). Крони дерев ажурні (III та особливо IV категорія стану), приріст знижений, відпад глищі більше норми. Дереву IV категорії стану характеризуються, окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глищі до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Сухостійні дерева також відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (переважно малим та великим сосновими лубоїдами).

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні та буреломні дерева, а також дерева з ухилом більше 30 градусів та з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Другорядні листяні породи дерев, які є в складі насаджень, а також ті які зустрічаються поодинокі вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі осики (ОС), берези повислої (БП) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези позислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водяною, дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутозиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicerca alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламані гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року ДП "Коростенське ЛМГ" представлено для лісопатологічного обстеження, причини призначення заходів

Обстеженні лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркозі санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 114.9 га у 2026 році.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни з урахуванням сезонного розвитку шкідників і хвороб лісу.
4. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати та розкидати рівномірно по ділянці, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.
5. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

Акт складений в чотирьох примірниках:

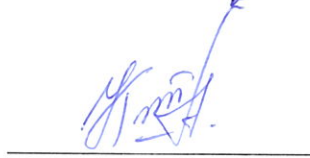
- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центальному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України".

4-й - Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ :

Олексій РАДЕВИЧ

Катерина БАХТІНА

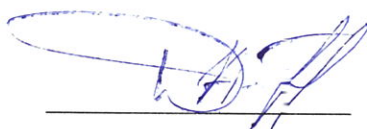
Сергій ШИНКАР

Андрій ВАСЮХНИК

Антон МАКСИМЧУК

Андрій ДІДУС

Олександр Омельченко